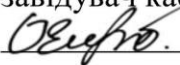

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри готельно-ресторанного
та туристичного бізнесу
протокол № 2 від 07.09.2020 р.
завідувач кафедри
 Олена ОРЛЕНКО

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
СПОРТИВНИЙ ТУРИЗМ

Освітня програма «Туризм»

Першого (бакалаврського) рівня

Спеціальність 242 «Туризм»

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Херсон 2020

Назва освітньої компоненти	Спортивний туризм
Тип курсу	Вибіркова компонента
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень освіти
Кількість кредитів/годин	3 кредити / 90 годин
Семестр	7, 8 семестр
Викладач (і)	Макієнко Олексій Анатолійович, кандидат історичних наук, доцент
Посилання на сайт	http://www.kspu.edu/About/Faculty/FBP/ChairGenengineerTraining/Monografii_ychebniki_metodicheskie_rekomendacii.aspx
Контактний тел.	(050) 590-77-09
Е-mail викладача:	olex.makienko@gmail.com
Графік консультацій	Вівторок, 11:20-11:50, ауд. 301 або за призначеним часом
Методи викладання	Пояснювально-ілюстративний, проблемний, частково-пошуковий, проектний
Форма контролю	Залік

1. Анотація до курсу

Необхідність вивчення дисципліни «Спортивний туризм» продиктована сучасними тенденціями розвитку туристичної індустрії у світі, посиленням мотивації до здорового способу життя, зростанням уваги до активних форм організації дозвілля. Навчальна дисципліна покликана сформувати у студентів уявлення про сутність та особливості спортивного туризму, його місце та значення у розвитку сучасної туристичної діяльності. Вивчення курсу дозволяє майбутнім спеціалістам розширити знання про сучасні форми та види туризму, можливості задоволення спортивно-оздоровчих потреб населення, здійснення організаційно-управлінського супроводу спортивно-туристичної діяльності, отримати досвід розробки спортивно-туристичних маршрутів та заходів.

Вивчення тем навчального курсу сприяє формуванню цілісного розуміння предметної сфери майбутньої професійної діяльності та дозволяє поглибити компетентності, набуті при опануванні інших фахових дисциплін – «Географія туризму», «Організація туризму», «Інфраструктура туризму», «Дозвіллезнавство» та ін.

2. Мета та цілі курсу

Метою навчальної дисципліни «Спортивний туризм» є формування професійних компетентностей майбутніх спеціалістів у сфері теорії і практики спортивного туризму, засвоєння організаційно-управлінських та технологічних аспектів спортивно-туристичної діяльності, вдосконалення спеціальної технічної і методичної підготовки з активних видів туризму.

Завдання навчальної дисципліни:

- розкриття теоретико-методологічних засад спортивного туризму, його понятійного апарату;
- ознайомлення зі специфікою різних форм та видів спортивно-туристичної діяльності;
- визначення організаційно-управлінської структури спортивного туризму в Україні, його нормативно-правового забезпечення;
- ознайомлення з формами та змістом підготовки в процесі спортивно-туристичної діяльності;
- з'ясування особливостей та технології організації спортивно-туристичних заходів;
- засвоєння методики підготовки та проведення спортивних туристичних походів.

3. Компетентності та програмні результати навчання

Успішне опанування здобувачем навчальної дисципліни забезпечить формування та досягнення наступних компетентностей і результатів навчання.

Інтегральна компетентність: Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі туризму, що передбачає застосування теорій та методів організації туризму, географії та історії туризму, туристичного краєзнавства, економіки, менеджменту та маркетингу туризму, правового забезпечення туристичної діяльності і характеризується невизначеністю умов зовнішнього середовища.

Загальні компетентності:

ЗК 8. Здатність до колективних дій та організації взаємодії в колективі;

ЗК 11. Здатність виконувати професійну діяльність у відповідності до стандартів якості, вміння управляти комплексними діями або проєктами.

Фахові компетентності:

ФК 1. Знання і розуміння предметної області своєї професії;

ФК 2. Уміння застосовувати фахові знання на практиці;

ФК 4. Здатність орієнтуватись в організації туристично-рекреаційного простору;

ФК 5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів;

ФК 6. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного) ;

ФК 9. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Володіти та застосовувати гуманітарні, природничо-наукові та фахові знання для вирішення проблем сучасної туристичної галузі;

ПРН 5. Називати основні форми і види туризму, здійснювати їх класифікацію;

ПРН 7. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території;

ПРН 8. Виявляти і пояснювати принципи і методи організації та технології обслуговування туристів з дотриманням стандартів якості;

ПРН 11. Проводити дослідження туристичного ринку та оцінювати перспективи його розвитку у цілому та у рамках окремих видів туризму / географічних напрямів.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<i>Денна форма</i>			
3/90	18	18	54
<i>Заочна форма</i>			
3/90	8	8	74

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова компонента
<i>Денна форма</i>				
2020-2021	7	242 Туризм	4	вибіркова
<i>Заочна форма</i>				
2020-2021	8	242 Туризм	4	вибіркова

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Комп'ютер та мультимедійне обладнання; картографічні матеріали.

Система дистанційного навчання «KSU Online» на базі інформаційного середовища Moodle.

Відкритий доступ до електронного архіву-репозитарію ХДУ: eKhSUIR.kspu.edu

7. Політика курсу

Організація навчального процесу здійснюється на основі кредитно-модульної системи відповідно до вимог Болонського процесу із застосуванням трансферно-накопичувальної системи оцінювання успішності студентів. Зараховуються бали, набрані при поточному оцінюванні на аудиторних заняттях, виконанні самостійної роботи, індивідуальних завдань, а також бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховується присутність студента на аудиторних заняттях, його активність під час виконання різних видів робіт.

Під час вивчення дисципліни є недопустимим: пропуски та запізнення на заняття; користування мобільними електронними пристроями під час заняття (крім випадків, передбачених навчальним планом та методичними рекомендаціями викладача); привласнення чужих думок. Високо цінуються академічна доброчесність і творчий підхід до виконання поставлених завдань.

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години	Тема, план, кількість годин (аудиторної та самостійної)	Форма навчального заняття	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 11)	Завдання	Максимальна кількість балів
<i>Денна форма</i>					
Модуль 1. Теоретико-методологічні засади спортивного туризму					
Тиждень А, Б	Тема 1-2: Поняття про спортивний туризм. План 1. Туризм як засіб зміцнення здоров'я і гармонійного розвитку людини. 2. Сутність спортивного туризму, його особливості, основні функції. 3. Зародження та етапи розвитку спортивного туризму.	Лекція (4 год.) Семінарське заняття (4 год.)	1-8, 10-14, 19-21, 23, 25-26	Опрацювання матеріалів (конспекту, тез) лекції. Виконання завдань семінарського заняття: підготовка конспекту, презентації для участі в обговоренні питань плану	12

	4. Сучасні підходи до класифікації спортивного туризму. 5. Особливості основних видів спортивного туризму. Годин – 8 ауд., 2 сам.				
Тиждень А	Тема 3: Організаційно-управлінська структура спортивного туризму в Україні. План 1. Характеристика основних нормативно-правових актів у галузі спортивного туризму України. 2. Система державного управління в галузі спортивного туризму. 3. Федерація спортивного туризму України, її правовий статус, структура, завдання і напрями діяльності. 4. Туристські секції (клуби, гуртки) як осередки спортивного туризму. Годин – 4 ауд., 18 сам.	Лекція (2 год.) Семінарське заняття (2 год.)	1-8, 9-10, 22-24	Опрацювання матеріалів (конспекту, тез) лекції. Виконання завдань семінарського заняття: підготовка конспекту, презентації для участі в обговоренні питань плану	6
Тиждень Б	Тема 4: Характеристика спортивного туризму як виду спорту. План 1. Основні форми спортивно-туристичних заходів. Спортивна класифікація походів і змагань. 2. Загальні вимоги до учасників та керівників спортивно-туристичних заходів. 3. Характеристика розрядних норм і вимог зі спортивних туристичних походів та техніки спортивного туризму.	Лекція (2 год.) Семінарське заняття (2 год.)	1-8, 12, 15, 20, 23-24	Опрацювання матеріалів (конспекту, тез) лекції. Виконання завдань семінарського заняття: підготовка конспекту, презентації для участі в обговоренні питань плану	6

	4. Система підготовки кадрів зі спортивного туризму. Годин – 4 ауд., 4 сам.				
Самостійна робота до модулю 1.					
Тиждень Б, 19-23 жовтня (подання виконаних завдань самостійної роботи до модулю 1)	1. Соціальне значення розвитку активних видів туризму (2 год.).	колоквіум	1-8, 12, 15, 23	Підготовка конспекту (тез) матеріалів теми, оформлення електронних презентацій	2
	2. Форми та засоби підготовки зі спортивного туризму в загальноосвітніх закладах (6 год.).				2
	3. Організація спортивно-туристичної діяльності в КЗ "Центр туристсько-краєзнавчої творчості учнівської молоді" Херсонської обласної ради (6 год.).				2
	4. Особливості організації спортивного туризму у вищих навчальних закладах (6 год.).				2
	5. Спеціальні вимоги до занять у різних видах спортивного туризму (4 год.).				2
Модуль 2. Практична діяльність зі спортивного туризму					
Тиждень А, Б	Тема 5: Загальна підготовка спортивного туриста. План 1. Теоретична підготовка спортивного туриста (географічна, краєзнавча, топографічна, картографічна). 2. Практична підготовка спортивного туриста (фізична, техніко-тактична, психологічна). Годин – 4 ауд., 4 сам.	Лекція (2 год.) Семінарське заняття (2 год.)	1-8, 12, 15, 23, 26	Опрацювання матеріалів (конспекту, тез) лекції. Виконання завдань семінарського заняття: підготовка конспекту, презентації для участі в обговоренні питань плану	6

Тиждень А, Б	Тема 6: Особливості організації та проведення змагань зі спортивного туризму План 1. Класифікація масових спортивно-туристичних заходів. 2. Організація і методика проведення туристських змагань. 3. Змагання з окремих видів спортивного туризму, їх технічні особливості. 4. Тренінги зі спортивного туризму. Годин – 4 ауд., 2 сам.	Лекція (2 год.) Семінарське заняття (2 год.)	1-8, 12, 15, 23, 26	Опрацювання матеріалів (конспекту, тез) лекції. Виконання завдань семінарського заняття: підготовка конспекту, презентації для участі в обговоренні питань плану.	6
Тиждень А	Тема 7-9: Особливості організації та проведення походів зі спортивного туризму План 1. Комплектування туристичної групи, розподіл обов'язків. 2. Розробка маршруту походу. 3. Підготовка спортивно-туристичного спорядження. 4. Складання кошторису й документальне оформлення спортивно-туристичного походу. 5. Техніка і тактика проходження маршруту спортивного походу. Подолання перешкод. 6. Організація відпочинку в поході. 7. Організація харчування в поході. 8. Фактори безпеки у поході. Критичні ситуації та їх подолання в польових умовах.	Лекція (6 год.) Семінарське заняття (6 год.)	1-8, 12, 15, 23, 26	Опрацювання матеріалів (конспекту, тез) лекції. Виконання завдань семінарського заняття: підготовка конспекту, презентації для участі в обговоренні питань плану.	18(+1)

	9. Організація охорони здоров'я в туристичному поході. Надання медичної допомоги. Годин – 12 ауд., 24 сам.				
Самостійна робота до модулю 1.					
Тиждень А, 14-18 грудня (подання виконаних завдань самостійної роботи до модулю 1)	1. Суддівство на туристично-спортивних заходах (2 год.).	колоквиум	1-8, 12, 15, 23, 26	Підготовка конспекту (тез) матеріалів теми. Розробка проекту спортивно-туристичного маршруту, оформлення електронних презентацій	2
	2. Основні правила поведінки туриста в умовах природного середовища (4 год.).				2
	3. Система орієнтування на маршруті (4 год.).				2
	4. Вирішення побутових питань у польових умовах. Гігієна туриста (4 год.).				2
	5. Організація дозвілля у польових умовах. Характеристика дозвіллевих практик у спортивно-туристичному поході (4 год.).				2
	6. Проектування маршруту спортивно-туристичного походу (12 год.).				5
<i>Заочна форма</i>					
Модуль 1. Теоретико-методологічні засади спортивного туризму					
Аудиторні заняття: теми 1-2, 3 (4 год.). Самостійна робота: тема 4 + самостійна робота до модулю 1 (№№1-5) (28 год.).					
Модуль 2. Практична діяльність зі спортивного туризму					
Аудиторні заняття: теми 5, 7-9 (4 год.). Самостійна робота: тема 6 + самостійна робота до модулю 2 (№№1-6) (46 год.).					

9. Система оцінювання та вимоги

Система оцінювання дозволяє встановити рівень сформованості загальних і фахових компетентностей та отриманих

програмних результатів навчання здобувача освіти.

Оцінка здобувача з навчальної дисципліни, що виставляється у «Відомість обліку успішності», формується з урахуванням результатів поточного, атестаційного й семестрового контролю і визначається за національною системою оцінювання, за 100-бальною шкалою та за шкалою ECTS.

Шкала оцінювання у ХДУ

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90-100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	F		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Семестровий (підсумковий) контроль з дисципліни «Спортивний туризм» визначено навчальним планом – це залік.

Оцінювання результатів навчання, отриманих здобувачем під час вивчення дисципліни, формою семестрового контролю якої є залік, здійснюється на основі оцінювання поточної успішності. Загальна оцінка визначається як сума оцінок за виконання всіх обов'язкових видів навчальної діяльності (робіт). Кількість балів за вибіркові види діяльності (робіт), які здобувач може отримати для підвищення семестрової оцінки, не може перевищувати 10 балів.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач – 100 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування навчальної дисципліни «Спортивний туризм»

№	Види навчальної діяльності (робіт)	модуль 1	модуль 2	Сума балів
Обов'язкові види навчальної діяльності (робіт)				

1.	Аудиторна робота (заняття у дистанційному режимі):			
	- письмова робота (конспект, тези лекцій)	4	6	10
	- усне опитування	20	25	45
2.	Самостійна робота	10	15	25
3.	Контрольна робота (тестування)	10	10	20
4.	Разом балів	44	56	100
Вибіркові види діяльності (робіт)				
5.	- участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах, змаганнях; - підготовка наукової статті, наукової роботи на конкурс; - інші індивідуальні завдання			max 10

Для оцінювання письмової роботи (конспект, тези лекцій) застосовуються наступні критерії:

0,5 бала – виклад навчального матеріалу має фрагментарний характер, відсутня системність, наявні окремі змістові помилки;

1 бал – навчальний матеріал викладений повно, логічно та послідовно, основні положення теми розкриті.

Додатковий бал (1 бал) отримують здобувачі, які представили конспект (тези) лекцій і не пропустили жодного заняття.

Усна відповідь на семінарському занятті повинна відповідати наступним критеріям:

1 бал – навчальним матеріалом володіє на дуже низькому рівні, погано орієнтується в основних питаннях теми;

2 бали – відповідь має фрагментований характер, містить суттєві помилки, відсутня логіка викладу матеріалу, не здатен відповісти на додаткові запитання викладача;

3 бали – відповідь має репродуктивний характер, не вистачає творчого осмислення проблем, при підготовці не використовувалася додаткова література, присутні окремі суттєві помилки, не може вести дискусію, наводити власні переконливі аргументи;

4 бали – самостійний чіткий і послідовний виклад навчального матеріалу, при підготовці використана додаткова література, відповідь на окремі питання неповна та потребує допомоги викладача;

5 балів – відповідь є повною, логічною, аргументованою, здобувач вільно володіє навчальним матеріалом, використовує додаткову літературу, здатен вести дискусію на високому теоретичному рівні.

Оцінювання виконання завдань самостійної роботи спирається на наступні критерії: для завдань №№1-5 (модуль 1 та 2) – кількість балів від 1 до 2 (залежно від ступеня самостійного засвоєння навчального матеріалу з теми (часткове/повне), для завдання №6 (модуль 2) – кількість балів від 1 до 5 (залежно від якості розробленого проєкту).

Підсумкову контрольну роботи (тестування) проводяться на останньому семінарському занятті модулю.

Для оцінювання результатів контрольної роботи (тестування) застосовуються наступні критерії: кожна правильна відповідь – 1 бал, загальна кількість запитань – 20.

Семестровий (підсумковий) контроль у формі заліку – підсумкова кількість балів з дисципліни, яка визначається як сума балів за навчальними модулями. Підсумкова оцінка за вивчення предмета виставляється за шкалами: національною, 100 – бальною, ECTS і фіксується у відомості та заліковій книжці здобувача вищої освіти.

Структура проведення семестрового контролю доводиться до відома здобувачів вищої освіти на першому занятті.

10. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні:

1. Абрамов В. В. Спортивний туризм: підручник. Харків: ХНАМГ, 2011. 367 с.
2. Булашев А. Я. Спортивний туризм: учебник. Харьков: ХГАФК, 2009. 332 с.
3. Грабовський Ю.А., Скалій О.В., Скалій Т.В. Спортивний туризм: навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2009. 304 с.
4. Дмитрук О. Ю., Щур Ю. В. Спортивно-оздоровчий туризм: навч. посібник. 2-е вид., перероб. та доп. Київ: Альтпресс, 2008. 280 с.
5. Основи спортивного туризму: [навчальний посібник] / К. В. Мулик, Т. І. Гриньова, О.Я. Булашев, С.І. Бершов. Харків: Стиль-Издат, 2015. 94 с.
6. Тимошенко Л. О., Лабарткава К. В. Спортивний туризм: навч. посібник: у 2 ч. Львів: ЛДУФК, 2012.
7. Hinch Tom, Higham James. Sport Tourism Development. 2nd ed. Bristol; Buffalo; Toronto. 2011. 280 p.
8. Weed Mike, Bull Chris. Sports Tourism: Participants, Policy and Providers. Butterworth-Heinemann, 2009. 351 p.

Додаткові:

9. Абрамов В. В., Булашев А. Я. О концепции развития спортивно-оздоровительного туризма в Украине. *Туризм і краєзнавство*. Зб. наук. праць. Переяслав-Хмельницький, 2013. С. 207-210.
10. Абрамов В. В., Попова Т. В. Современное состояние развития спортивного туризма в Украине. *Комунальне господарство міст. Серія: Економічні науки*. 2015. Вип. 119. С. 59-62.

11. Булашев А. Я. К вопросу идентификации спортивного туризма. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. Київ, 2015. Вип. 3 (58). С. 26-29.
 12. Дехтяр В. Д. Основи оздоровчо-спортивного туризму. Київ: Науковий світ, 2002. 202 с.
 13. Єрко А. Поняття спортивно-оздоровчого туризму та його характерні риси. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. Луцьк, 2013. Вип. 6(255). С. 184-186.
 14. Мулик К. В., Мулик В. В. Спортивний туризм, як засіб рекреації. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер. : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт*. 2013. Вип. 112 (1). С. 237-240.
 15. *Основи спортивного туризму в рекреаційній діяльності*, зб. наук. пр. Харків: ХДАФК, 2016. 358 с.
 16. Пангелов Б. П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей: навч. посібник. Київ: Академвидав, 2010. 248 с.
 17. Фокін С. П. Туризмологічні аспекти спортивного туризму. *Науковий вісник ІМВ НАУ*. зб. наук. ст. Київ: НАУ-друк, 2010. Вип. 1. С. 222-228.
 18. Цибух В. І. Роль та значення спортивного туризму в соціально-економічному розвитку регіонів. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2015. Вип. 2 (58). С. 104-109.
 19. Gammon Sean, Robinson Tom. Sport and Tourism: A Conceptual Framework. *Journal of Sport & Tourism*. 2003. Vol. 8. P. 21-26.
 20. Schwark Jürgen. Sport tourism: introduction and overview. *European Journal for Sport and Society*. 2007. Vol. 4 (2). P. 117-132.
 21. Sport and adventure tourism / ed. by Simon Hudson. New York; London; Oxford. 2003. 324 p.
- Інформаційні ресурси INTERNET:*
22. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» від 24.12.1993 № 3808-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3808-12>
 23. Спортивний туризм та альпінізм. URL: <http://tourlib.net/sport.htm>
 24. ЦМКК Федерації спортивного туризму України. URL: <http://www.cmkk.com.ua>
 25. Sports tourism. URL: <https://www.unwto.org/sport-tourism>
 26. Sports tourism explained: What, why and where. URL: <https://tourismteacher.com/sports-tourism/>